

Till fullmäktige i Timrå kommun

Revisorernas redogörelse för år 2019

Revisionens inriktning och genomförande

I enlighet med kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente lämnar vi följande redogörelse för vår granskning.

Vi har granskat den verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av god revisionssed i kommunal verksamhet. Vi har prövat om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som görs inom styrelsen och nämnderna är tillräcklig.

Granskningen har baserats på en bedömning av risk och väsentlighet omsatt i en fastställd revisionsplan.

De granskningar som har gjorts har sammanställts i särskilda revisionsrapporter som under hand lämnats till berörda.

Revisorerna har vid granskningen biträtts av KPMG.

Sammanfattande resultat från rapporter

Sammanfattande resultat från 2019 års rapporter redovisas nedan:

1. Granskning av kommunens arbete med digitalisering för utveckling och effektivisering av verksamheten
2. Översiktlig granskning av delårsrapport per 2019-08-31
3. Granskning av orosanmälningar
4. Granskning av personalförsörjning inom hemtjänsten
5. Grundläggande granskning
6. Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Rapporterna finns i sin helhet på Timrå kommuns hemsida,

<http://www.timra.se/kommun-och-politik/kommunens-organisation/revisorer/>

1. Granskning av kommunens arbete med digitalisering för utveckling och effektivisering av verksamheten

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen har en tillräcklig styrning och uppföljning av kommunens digitaliseringsarbete för utveckling och effektivisering av verksamheten.

Sammanfattning

Den sammanfattande bedömningen utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen i huvudsak har en tillräcklig styrning och uppföljning av kommunens digitaliseringsarbete för utveckling och effektivisering av verksamheten. Kommunen befinner sig i uppskattningsmässigt i mitten av uppdraget med att digitaliseringens möjligheter utveckla och effektivisera kommunens verksamheter. Grunden har lagts inom de projekt som har drivit arbetet, bl.a. är en stor del av kommunens processer kartlagda. Basstrukturen för e-tjänster är på plats, tillsammans med andra kommuner har det skapats plattformar för gemensam utveckling av digitala tjänster. Det har skapats en central enhet för verksamhetsutveckling och IT inom kommunledningskontoret. Framöver har kommunen en förändringsresa att göra med att fortsätta öka den digitala mognaden inom kommunens verksamheter. Det vill säga att öka förståelsen för hur man med hjälp av digitalisering kan effektivisera arbetssätt ute i verksamheterna.

Den politiska styrningen och uppföljningen av arbetet som skulle kunna utvecklas ytterligare. Det vill säga det har inte antagits några riktlinjer som tydliggör den politiska ambitionen för kommunens arbete för utveckling och effektivisering av verksamheten med hjälp av digitaliseringens möjligheter. Dock är målkedjan tydlig från kommunens vision, mål och styrtalet till projektmål och effektmål i projektplaner. Inom ramen för de digitaliseringsprojekt som kommunen driver sker en tydlig styrning, planering och en systematisk uppföljning utifrån projektplaner. Det har genomförts nulägesanalyser, riskanalyser, nyttoanalyser, inventeringar och andra kartläggningar som skapat förutsättningar för att säkerställa kommunens behov framåt med hjälp av digitalisering och IT för att effektivisera och utveckla verksamheten. Rapporteringen av arbetet till kommunstyrelsen har dock varit sparsam.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Se över och fastställa styrdokument som stärker strategier samt tydliggör den politiska ambitionen och viljeriktningen av kommunens digitaliseringsarbete.
- Se över och utveckla rapporteringen av uppföljningen av kommunens digitaliseringsarbete till kommunstyrelsen.

2. Översiktlig granskning av delårsrapporter per 2019-08-31

Granskningen syftade till att översiktligt bedöma om:

- Kommunens delårsrapport har upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal bokförings- och redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting
- Resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning
- Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till kommunfullmäktige

Sammanfattning

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen¹ 12 kap bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Vårt uppdrag är att granska delårsrapporten för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

De väsentligaste slutsatserna från granskningen kan sammanfattas enligt följande:

- Kommunens **resultat för delåret uppgår till 20,5 mnkr**, vilket är 19,5 mnkr högre än samma period förra året. Vilket främst beror på ökade skatteintäkter.
- Kommunens **prognos för helåret uppgår till -29,6 mnkr**, vilket är 33,6 mnkr lägre än budget. Historiskt sett är det en trend att delårsresultatet är högre än prognosen för helår och det beror oftast på att kostnaderna inte kommer linjärt över året.
- Kommunens **balanskravsresultat beräknas uppgå till -40,5 mnkr** för 2019.

Vi är oroadade över resultatutvecklingen.

Enligt bestämmelser i kommunallagen² ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsbokslutet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Vi delar kommunstyrelsens bedömning att målen med betydelse för god ekonomisk hushållning inte uppnås.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen verkar för att möjliggöra såväl en samlad bedömning av målen som för respektive mål och uppdrag. Vi ser gärna att utfallet objektivt ska gå att verifiera mot underlag.

Vi rekommenderar även att mål omfattande hela koncernen införs och utvärderas.

¹ Kommunallagen (2017:725)

² Kommunallagen (2017:725), kapitel 5

Övriga rekommendationer

Vi rekommenderar att

- Orsakerna till avvikelserna mot budget kommenteras mer utförligt. Beslutade åtgärder för att komma till rätta med underskottet bör framgå i delårsrapporten.
- En utredning av stora interimsposter som inte är avstämnda prioriteras. Vi ser allvarligt på att avstämningsrutinerna inte fungerar.
- Värdering av ishallen genomförs till årsbokslutet.
- En genomgång av hyresavtal för att bedöma vilka som är så kallade finansiella leasingavtal samt tillse att dessa redovisas som sådana.

3. Granskning av orosanmälningar

Syftet med granskningen var att bedöma om anmälningsskyldigheten och rutinerna är kända, samt om arbetet bedrivs med tillräcklig intern kontroll.

Sammanfattning

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att anmälningsskyldighet och tillhörande rutiner är kända och tillämpas i verksamheterna.

Socialtjänsten och skolan har tagit fram en gemensam idéplattform för samverkan. Utifrån denna har samverkansrutiner upprättats. Vi bedömer att det finns ett väl strukturerat samarbete mellan skola och socialtjänst, där processer och rutiner finns samt är kända i berörda verksamheter.

Uppföljning görs på flera sätt, och uppföljningsresultat hanteras i ledningsgruppen för samverkan. Det sker även regelbundna träffar mellan verksamheterna, och vid behov finns möjlighet till ytterligare kontakter. Vi anser dock att det är viktigt att anmälningar analyseras som ett led i att utveckla arbetssätt, rutiner och insatser. Vi bedömer därför att arbetet med analys och slutsatser av inkomna anmälningar kan utvecklas.

Vi bedömer att den information som ges via t.ex. kommunens hemsida och föräldramöten är tillgänglig och bidrar till att öka kunskapen hos främst föräldrar men även allmänhet.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi att:

- socialnämnden, i samarbete med barn- och utbildningsnämnden, utvecklar arbetet med analys och slutsatser avseende anmälningar

4. Granskning av personalförsörjning inom hemtjänsten

Granskningen syfte var att bedöma om kommunens arbete med att tillgodose behovet av personalförsörjning samt minska sjukfrånvaro är ändamålsenliga och tillräckliga.

Sammanfattning

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunens arbete med kompetensförsörjning och sjukskrivningar inte är tillräckligt, och behöver utvecklas för att säkerställa att verksamhetens behov av personal med rätt kompetens tillgodoses.

Det nämns vid intervjuerna att det finns en otydlighet i ansvarsfördelningen mellan förvaltningen och den centrala HR-enheten vilket innebär att förvaltningarna själva får ta tag i HR-frågor. Vi upplever att ansvaret behöver tydliggöras för kommunstyrelsen som centralt personalpolitiskt organ samt för respektive nämnd.

Vi konstaterar att det inte finns någon kompetensförsörjningsplan varken på övergripande nivå eller förvaltningsnivå. Såsom vi uppfattar ska ett arbete med att ta fram en kompetensförsörjningsplan inom socialförvaltningen påbörjas däremot konstaterar vi att det saknas en tidsplan för detta. Vi ser det även av vikt att det i samband med framtagandet av kompetensförsörjningsplanen fastställs en konkret handlingsplan med åtgärder som behöver genomföras för att säkerställa kompetensförsörjningen framöver.

Vi bedömer att det i nuläget inte bedrivs tillräckliga insatser kring kompetensförsörjning för att möta framtida behov samt att det finns brister avseende planering och uppföljning på ett mer övergripande plan. Vi bedömer vidare att det finns brister i och ett eftersatt behov av frekvent och tillgänglig HR-statistik.

Rehabprocessen har omarbetats och tydliggjorts vilket också medfört att andelen långtidssjukskrivna har minskat kraftigt. Detta har även fått en tydlig effekt på sjukskrivningstalen totalt. Vi kan också notera att korttidsfrånvaron har minskat något sedan 2017. Det har däremot inte genomförts några analyser eller någon systematisk uppföljning om de åtgärder som vidtagits gett effekt. Vi kan inte heller se att det genomförts några riktade åtgärder utöver rehabprocessen och den nya rutinen kring sjukfrånvaro för att minska korttidsfrånvaron inom hemtjänstens verksamheter.

Vi bedömer att det finns ett behov av analyser inom HR-området på flera verksamhetsnivåer, som stöd för att identifiera och prioritera eventuella åtgärder.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi socialnämnden att:

- tydliggöra ansvarsfördelningen kring HR-arbetet, tillsammans med kommunstyrelsen
- se över och säkerställa att arbetet med kompetensförsörjningsplanen fortskrider
- säkerställa relevant och tillgänglig HR-statistik
- genomföra analyser inom HR-området

5. Grundläggande granskning

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen var att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Sammanfattning - kommunstyrelsen

Vår sammanfattade bedömning är att styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål kan förstärkas och att arbetet med intern kontroll kan ses över.

Vi lämnar utifrån vår granskning följande rekommendationer:

- att kommunstyrelsen ser över styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål
- att kommunstyrelsen säkerställer att uppföljning av internkontroll omfattar de mest väsentliga kontrollerna
- att kommunstyrelsen löpande under året följer upp kontroller

Sammanfattning – barn- och utbildningsnämnden

Vår sammanfattade bedömning är att styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål kan tydliggöras och att arbetet med intern kontroll kan förstärkas.

Vi lämnar utifrån vår granskning följande rekommendationer:

- att nämnden ser över styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål
- att nämnden utarbetar underlag som möjliggör en tydlig översikt för det ekonomiska läget
- att nämnden regelbundet följer upp internkontroll löpande under året

Sammanfattning – socialnämnden

Socialnämnden redovisade för år 2018 ett underskott med – 46,4 mnkr. Prognosen för år 2019 är vid delårsrapporten per sista augusti – 47 mnkr. Nämndens åtgärdsplan omfattar endast en liten del av underskottet. Vi ser allvarligt på att nämnden inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att nå en ekonomi i balans.

Vi lämnar utifrån vår granskning följande rekommendationer:

- att se över styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål
- att nämnden förstärker arbetet mot en ekonomi i balans
- att säkerställa att uppföljning av intern kontroll omfattar de mest väsentliga kontrollerna
- att nämnden löpande under året följer upp intern kontroll

Sammanfattning – kultur- och tekniknämnden

Vår sammanfattade bedömning är att styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål kan tydliggöras.

Vi lämnar utifrån vår granskning följande rekommendationer:

- att nämnden ser över styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål
- att nämnden formellt även fördelar budgeten på de ingående verksamheterna
- att nämnden följer upp intern kontroll löpande under året

Sammanfattning miljö- och byggnadsnämnden

Vår sammanfattande bedömning är, likt förgående år, att nämndens styrning och uppföljning bör formaliseras.

Vi lämnar utifrån vår granskning följande rekommendationer:

- att nämnden går igenom resultatet av enkäten tillsammans med våra slutsatser samt undersöker varför så få ledamöter har svarat
- att se över styrning och uppföljning mot kommunfullmäktiges mål
- att de risker nämnden identifierar också ingår i uppföljningen för att säkerställa att uppföljning av intern kontroll omfattar de mest väsentliga kontrollerna

6. Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

Sammanfattning

Sammantaget bedömer kommunstyrelsen att kommunen inte klarar god ekonomisk hushållning för verksamhetsåret 2019. Vi gör ingen annan bedömning utan konstaterar att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella och verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning.

Vår bedömning är att årsredovisningen behöver bearbetas för att säkerställa att kommunen har med allt som ska ingå i förvaltningsberättelsen.

Vi rekommenderar att kommunen ser över redovisningsprinciperna för att säkerställa att de överensstämmer med lag och rekommendationer. Vad gäller efterlevnad är det främst hyresavtalen som behöver ses över då dessa sannolikt ska klassificeras som finansiell leasing.

Vi anser att kommunen årligen bör pröva anläggningstillgångarnas värde, bl.a. de ishallar, bokfört värde 41 mnkr, som förvärvades år 2015.

Kommunen har under året erhållit återbetalning av mervärdesskatt 8,4 mnkr efter en genomgång. Vi anser att posten ska bokas som minskad momskostnad under år 2019 då beslutet och återbetalningen erhöles.

Kommunen har en reservering för deponier. Enligt uppgift vid förra årets bokslut skulle kostnadsberäkning för att täcka återstående deponier genomföras under år 2019. Vid tidpunkten för årets granskning är det inte avslutad vilket vi rekommenderar.

Vi rekommenderar att rutinerna för avstämningar och attester ses över.

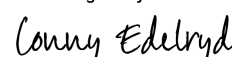
Timrå kommun 2020-04-14

Underskrifter

DocuSigned by:

4F579758BB57480...
Sten Ekström
Ordförande

DocuSigned by:

1DF7A98627BA486...
Kenneth Norberg
Vice ordförande

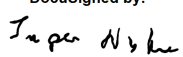
DocuSigned by:

42FDA9D479D545F...
Conny Edelryd

DocuSigned by:

61AD14CC9F97408...
Rolf Grafström

DocuSigned by:

85E81A092447441...
Tord Norberg

DocuSigned by:

EEF5E11DBF7449C...
Sören Nordqvist

DocuSigned by:

5C6500528F1C47A...
Inger Nyhman